

TARİHTE TÜRK KADINLARI VE İLKLER

Muhammet Avaroğulları*, Zülfü Çapar**

ÖZ

Bu etkinlik 2015- 2016 öğretim yılında ortaokul 6. Sınıf sosyal bilgiler dersi kapsamında “Demokrasinin Serüveni” ünitesinde yer alan “*Türk tarihinde kadının konumu ile ilgili örnekleri, kadın haklarının gelişimi açısından yorumlar*” kazanımına yönelik olarak tasarlanmıştır. Etkinlikte temel olarak kendi alanlarında ilk olan Türk kadınlarının biyografileri tanıtılmaktadır. Biyografi öğretiminde kullanılmak üzere Marzano (2004) tarafından akademik kelime öğretimi için geliştirilen “Altı Adımlı Kelime Öğretimi” yöntemi uyarlanmıştır. Ders sonunda bir oyun etkinliği de uygulanarak hem öğrenilenlerin pekiştirilmesi hem de öğrenimin ölçülmesi amaçlanmıştır. Etkinlik sırasında öğrencilerin çok eğlendikleri ve bütün grubun derse aktif bir şekilde katıldığı gözlemlenmiştir. Verilen cevaplardan öğrencilerin kişilerin biyografilerini ve onların kadın haklarının gelişimi açısından önemini tam olarak öğrendikleri anlaşılmıştır.

Anahtar kelimeler: biyografi öğretimi, eğitsel oyun, Türk kadınları, Marzano’nun kelime öğretimi yöntemi.

TURKISH WOMEN IN THE HISTORY AND THE FIRSTS

ABSTRACT

This activity has been prepared for the acquisition of “He /she interprets the examples related to status of Turkish women in history with regard to development of women’s rights” which takes place in 6th unit of 6th grade social studies course. In the activity biographies of Turkish women who are the first of their areas has been introduced basically. In order to teach these biographies an academic vocabulary teaching technique called “A Six Step Process for Teaching Vocabulary” developed by Marzano has been adapted. At the end of the course a game has been played in order to both reinforce and assess the learning. It has been observed that students had fun during the activity and participated actively. Answers they provide during the game activity also demonstrated that they have learned lives of these women and their importance for the development of Women’s rights.

Keywords: teaching biographies, educational games, Turkish women, Marzano’s teaching vocabulary technique

Makale Hakkında:

Gönderim Tarihi: 17.05.2016

Kabul Tarihi: 20.05.2016

Elektronik Yayın Tarihi: 25.05.2016

GİRİŞ

Bu etkinlik 6. sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı “Güç, Yönetim ve Toplum” öğrenme alanına yönelik “Demokrasinin Serüveni” ünitesinde yer alan “*Türk tarihinde kadının konumu ile ilgili örnekleri, kadın haklarının gelişimi açısından yorumlar*”

kazanımına yönelik olarak tasarlanmıştır. Alanlarında ilk olan Türk kadınlarının biyografilerinin daha iyi kavranmasının hem öğrenciler hem de sosyal bilgiler eğitimi açısından önemli olduğu düşünülmektedir.

* Yrd. Doç. Dr., Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, İlköğretim Bölümü, muhammet@mu.edu.tr

** Yüksek Lisans Öğrencisi, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, İlköğretim Bölümü, caparzzulfu@outlook.com

Er ve Şahin'e (2012) göre biyografilerin sosyal bilgiler öğretiminde kullanılması bazı yararlılıklar sunmaktadır. Öğrencilerin biyografisi sunulan kişileri örnek alabilmesi, derste ele alınan kişilerin hayatlarının somutlaştırılması, sunulan kişinin yaşadığı dönemdeki toplumun yapısının kavranması, empati becerisinin geliştirilmesi, öğrencinin motivasyonunun ve başarısının artması ve biyografisi öğrenilen kişiye bağlı olarak geçmiş ve günümüz arasında karşılaştırmalar yapılabilmesi bu yararlılardan bir kaçıdır.

Çalışmada, araştırmacıların tespitlerine göre, biyografi öğretiminde bugüne kadar hiç kullanılmamış olan bir yöntem uygulanacaktır. Bu yöntem Marzano'nun (2004) *Altı Adımlı Akademik Kelime Öğretimi* yönteminin biyografi öğretimine uyarlanmasıdır. Bu yöntemdeki ilk üç adım öğrenciye yeni kavramı tanıtmak, son üç adım ise kelimenin anlaşılmasını ve deneyimlenmesini sağlamak amaçlıdır. Benzer şekilde çalışmamızdaki ilk üç adım biyografileri öğretilcek kişileri tanıtmak, son üç adım ise bu kişilerin anlaşılmasını sağlamak amaçlıdır.

Marzano'nun (2004) yöntemindeki ilk adım "açıklama" adımıdır. Bu adımda yeni kavram öğrenciye anlayabileceği şekilde açıklanır veya örnekler verilir. İkinci adım öğrencilerin kavramı kendi anlayışlarına göre ifade ettikleri "tekrar ifade etme" adımıdır. Üçüncü adım "gösterme" adımıdır. Bu adımda kavramı bir resim, sembol veya grafik olarak göstermeleri istenir. Dördüncü adım "tartışma" adımıdır. Bu adımda öğrencilerden, genellikle kendi sınıf arkadaşlarıyla, kavrama ve anlamına ilişkin tartışmalar yapmaları beklenir. Beşinci adım öğrencilerden öğrendikleri kavrama tekrar dönüp baktıkları ve gerekiyorsa düzenlemeler yaptıkları "berraklaştırma ve yansıtma" adımıdır. Nihayet son adım "oyun" adımıdır. Bu adımda öğrenciler yeni öğrendikleri kavramları oyunlar içerisinde kullanırlar. Bu yöntemdeki kelime öğretme amacı çalışmamızda biyografi öğretme amacıyla yer değiştirerek kullanılmıştır.

Marzano'nun yöntemindeki en güçlü yönlerden birisi oyunlardan yararlanmasıdır. Özer, Gürkan ve Ramazanoğlu'na (2006) göre oyunlar, fiziksel, sosyal, psikolojik ve duygusal ve zihinsel açıdan olumlu birçok etkiye sahiptir. Oyunun hayal gücünü ve yaratıcılığı geliştirmekte, insan ilişkilerini ve yardımlaşmayı artırmakta ve başka türlü güçlkle öğretilemeyen kuralları kolaylıkla öğretilmektedir (Özer vd., 2006). Torun ve Duran (2014) oyunların çocukların öğretmenlerden tedirgin olmasının önüne geçtiğini ve onları rahatlatıldığını ve sonuç olarak da motivasyon ve dikkat düzeylerinin arttığını bildirmektedir. Bu sonuçların ise akademik başarıya ve derse yönelik tutuma olumlu anlamda yansiyebileceği ifade edilmektedir (Torun & Duran, 2014). Sosyal Bilgiler derslerinde oyunlardan yararlanmanın da bu bakımdan olumlu etkiler yaratacağı düşünülebilir.

Çalışma 2015-2016 öğretim yılında bir ortaokulun 6.sınıfında öğrenim gören öğrencilerle uygulanmıştır. Sınıf mevcudu 35 kişidir.

ETKİNLİĞİN UYGULANMASI

Gerekli Materyaller

1. Tanıtma yaprakları (EK1-A, EK1-B, EK1-C, EK1-Ç, EK1-D, EK1-E, EK1-F)
2. Çalışma yaprağı (EK2)
3. Projeksiyon aleti veya akıllı tahta
4. Biyografi çalışma kâğıtları (EK3-A, EK3-B, EK3-C, EK3-Ç, EK3-D, EK3-E, EK3-F)
5. Resim Çizimi Kâğıdı (EK4)
6. Kim 500 milyon ister oyun şablonu (EK 5) İnternette hazır şablon olarak alınan oyunun soruları konuya uygun hale getirilmiştir. Oyunda 12 adet soruyu girmeniz gerekiyor.*Soruların cevapları sunuda belirtildiği gibi yanlış butona yanlış cevabı, doğru butona doğru cevabı yazma şeklinde oluşturulmuştur. *3 joker hakkından biri sınıfa topluca sorma, diğeri özel bir öğrenciye sorma tarzında,

sonuncusu ise orijinalindeki gibi %50 yanlışı kaldırma olarak tasarlanmıştır.*Her soru 30 saniye sürelidir) (Eğitimhane.com)

7. Her grup için bir fon kâğıdı ve yapıştırıcı

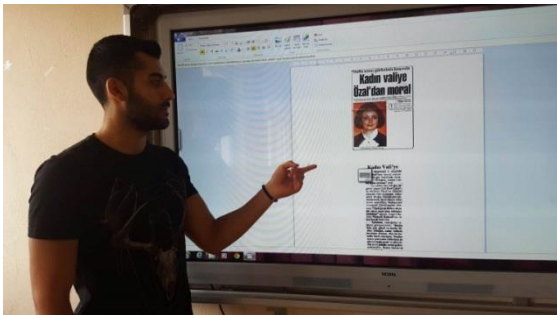
Süreç

İlk olarak öğrenciler 5 er kişilik 7 gruba ayrılmıştır.

Fotoğraf 1. Öğrenciler Gruplara Ayrılırken

Daha sonra öğretmen gazete haberlerinden yararlanarak biyografilerinin inceleneceği kişileri tanıtmıştır. Bu kişiler Sosyal bilgiler 6. Sınıf ders kitabında (MEB, 2015) tanıtılan Fatma Aliye Topuz, Fatma Esma Nayman, Safiye Ali, Lale Aytaman, Sabiha Gökçen, Türkan Akyol ve Tansu Çillerdir. Kişilerin resimleri ve ilgili gazete haberleri akıllı tahtadan yansıtılmıştır. Öğretmen “Bu kişileri tanıyor musunuz? , Bizim için neden önemli ?” sorularını sorarak bir yandan öğrencilerden soru hakkında düşüncelerini istemiş ve sınıfta küçük çaplı tartışma ortamı yaratmıştır. Böylece Marzano (2004) tarafından öngörülen birinci adım gerçekleştirilmiştir. Bu etkinlik için 20 dakika süre ayrılmıştır.

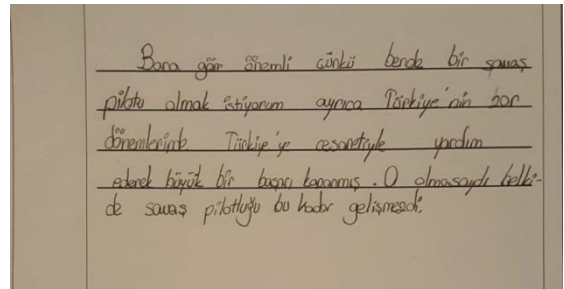
Fotoğraf 2. Biyografileri Öğretilecek Kişiler Tanıtılırken

Daha sonra EK 2 ve EK 3'te de yer alan biyografi kâğıtları gruplara dağıtılmıştır.

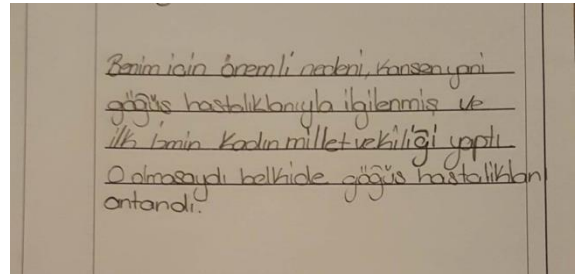
Kâğıtlar dağıtılırken her gruba bir kişinin biyografisi verilmiştir. Öğrencilerden öğretmen tarafından yapılan sunuma ve dağıtılan çalışma kâğıtlarında yer alan biyografilere göre akıllarında ne oluştuğunu düşünceleri istemiştir. Arkasından EK 2'de yer alan çalışma kâğıdının birinci bölümünü doldurmaları istenmiştir. Öğrencilerin buraya yazmış oldukları yazılardan bir bölümü fotoğraf 4 ve fotoğraf 5'de sunulmuştur. Bu aşamayla birlikte Marzano'nun yöntemindeki ikinci aşamada da gerçekleştirilmiştir. Bu etkinlik için beş dakika süre ayrılmıştır.

Fotoğraf 3. Öğrenciler Kişilerle İlgili İlk İzlenimlerini Yazarken

Fotoğraf 4. Çalışma Kâğıdı Örneği

Fotoğraf 5. Çalışma Kâğıdı Örneği

Daha sonra EK 4 dağıtılarak öğrencilerden biyografisi tanıtılan kişilerle ilgili bir resim çizmeleri istenmiştir. Çizimler sırasında öğretmen öğrencilerin arasında dolaşarak sordukları sorulara yanıt vererek net bilgi ile devam etmelerini sağlamıştır. Öğrenciler tarafından yapılan çizimlerden bir tanesi örnek olarak fotoğraf 7 ve 8'de sunulmuştur. Bu

işlemler Marzano'nun (2004) üçüncü adımına karşılık gelmektedir. Çizim için on dakika süre ayrılmıştır.

Fotoğraf 6. Öğrenciler Çizim Yaparken

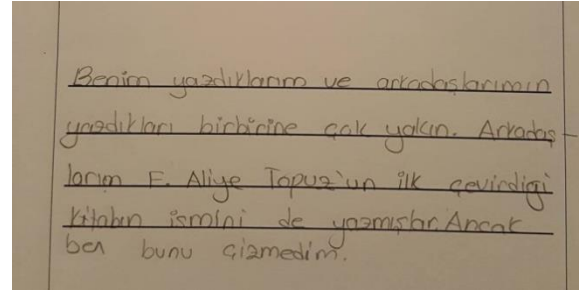
Fotoğraf 7. Çizim Kâğıdı Örneği

Fotoğraf 8. Çizim Kâğıdı Örneği

Resimlerin çizilmesinin ardından Grup içinde kâğıt değişimi yapmaları istenmiştir (bilgi ve çizim kâğıdı). Diğer öğrencilerle kâğıtlar karşılaştırılmış, benzer ve farklı yönler tespit edilmiştir. Öğrenciler arkadaşlarıyla resimlerini neden bu şekilde çizdiklerini paylaşmışlardır. Böylece Marzano'nun (2004) yöntemindeki dördüncü aşama da hayata geçirilmiştir. Bu etkinlik için on dakika ayrılmıştır.

Sonraki aşamada öğrencilerden çalışma kâğıdına yazmış oldukları bilgileri kontrol etmeleri ve düzeltilmesi gereken yerlerin düzeltilmesi istenmiştir. Eksiklikler giderilmeye çalışılmıştır. Bu çalışmada grubun yoğun bir biçimde etkileşime girdiği gözlemlenmiştir. Öğrenciler bu aşamada EK 2'de verilen çalışma kâğıdının ikinci bölümünü kullanmışlardır. Bu bölümüne ilişkin öğrenci çalışmasının bir örneği fotoğraf 9'da sunulmuştur. Bu işlemler Marzano'nun (2004) beşinci adımına karşılık gelmektedir. Bu etkinlik için beş dakika süre tanınmıştır.

Fotoğraf 9. Öğrenci Çalışma Kâğıdı

Bu bölümde Marzano'nun yöntemine bir ekleme yapılmıştır. Buna göre öğrenciler ek 4 için çizdikleri resimleri bir fon kâğıdına yapıştırarak poster haline getirmiş ve bu posterleri sınıfa göstermişler ve seçtikleri bir grup üyesi de öğrendikleri kişiyi sınıfa tanıtmışlardır. Bu eklemin yapılmasının sebebi aynı anda birden fazla kişinin biyografisinin öğretiliyor olmasıdır. Öğrenciler tarafından hazırlanan posterlerden birisi Fotoğraf 10'da sunulmuştur. Bu bölüm için 15 dakika ayrılmıştır.

Fotoğraf 10. Öğrenciler Tarafından Hazırlanan Bir Poster

Son olarak Akıllı tahta vasıtasıyla Kim 500 milyon ister oyununu her grup kolektif şekilde oynamış ve grubun cevabını söylemesi için bir öğrenci seçilmiştir. Bu etkinliğin tamamlanmasıyla Marzano (2004) tarafından önerilen bütün adımlar gerçekleştirilmiş olmaktadır. Bu etkinlik için 15 dakika ayrılmıştır.

Bu aşama aynı zamanda bir değerlendirme işlevi de görmüştür. Etkinlik sırasında öğrencilerin çok eğlendikleri ve bütün grubun aktif bir şekilde katıldığı gözlemlenmiştir. Verilen cevaplardan öğrencilerin amaçlandığı şekilde kişilerin biyografilerini tam olarak öğrendikleri anlaşılmıştır.

Fotoğraf 11. Kim 500 Milyon İster Oyunu

SONUÇ ve ÖNERİLER

Sonuç olarak Marzano'nun (2004) akademik kelime öğretimi için geliştirmiş olduğu altı adımlı tekniğin küçük uyarlamalarla sosyal bilgiler dersinde biyografi öğretimine uyarlanabileceği görülmüştür. Ancak sınıftaki şartlara göre bazı eklemeler yapılması gerekebileceği de anlaşılmıştır. Özellikle birden fazla kişinin biyografisinin öğrenildiği durumlarda ve kalabalık sınıflarda öğrencilerin

gruplara ayrılması gerekmekte bu durumda da, bu çalışmada olduğu gibi, ilave bir basamak eklemek gerekebilmektedir. Bu yöntemle öğrencilerin biyografileri çalışılan kişileri anlatıp değerlendirebildikleri, bunu yaparken de eğlendikleri, dikkat ve motivasyonlarının üst düzeyde kaldığı gözlemlenmiştir.

KAYNAKLAR

- Er, H. T. & Şahin, M. T. (2012). Sosyal bilgiler dersinde 'Biyografi' kullanımına ilişkin öğrenci görüşleri. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 10(1), 75-96.
- Eğitimhane.com . (n.t) *Sınıf İçi Kim Milyoner Olmak İster Powerpoint Yarışma Şablonu*.<http://www.egitimhane.com/sinif-ici-kim-milyoner-olmak-ister-powerpoint-yarisma-sablonu-d181411.html>. Erişim tarihi: 05.05.2016
- Marzano, R. J. (2004). *Building background knowledge for academic achievement*. Alexandria, VA: Association for Supervision and Curriculum Development.
- Özer, A., Gürkan, C., & Ramazanoğlu, O. (2006). Oyunun çocuk gelişimi üzerine etkileri. *Doğu Anadolu Bölgesi Araştırmaları*, 5(6), 67-79.
- Torun, F. & Duran, H. (2014). Çocuk hakları öğretiminde oyun yönteminin başarıya, kalıcılığa ve tutuma etkisi. *Journal Of Social Sciences / Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(16), 418-448.

EKLER

EK1-A

FATMA ALİYE HANIM

TL'nin arka yüzünde bilim tarihçisi Ord. Prof. Dr. Aydın Sayılı, 10 TL'nin arka yüzünde matematikçi Ord. Prof. Dr. Cahit Arf, 20 TL'nin arka yüzünde Mimar Kemaleddin, 50 TL'nin arka yüzünde edebiyatçı, felsefeci Fatma Aliye Hanım, 100 TL'nin arka yüzünde bestekar İttri, 200 TL'nin arka yüzünde de Yunus Emre portreleri bulunacak.

Merkez Bankası, halen tedavülde olan Yeni Türk Lirası banknotlarda, arka yüzlerinde potre kullanmamıştı. 1 YTL'nin arka yüzünde Atatürk Barajı, 5 YTL'nin arka yüzünde Anıtkabir, 10 YTL'nin arka yüzünde Piri Reis'in Dünya Haritası, 20 YTL'nin arka yüzünde Efes Antik Kenti, 50 YTL'nin arka yüzünde Kapadokya, 100 YTL'nin arka yüzünde ise İshak Paşa Sarayı figürlerine yer vermişti.

Türk edebiyatının ilk kadın romancısı olarak bilinen Fatma Aliye Hanım (1862 - 1936), tarihçi ve devlet adamı Ahmet Cevdet Paşa'nın iki kızından büyük olanı. Fransızca ve Arapça dersleri alan, matematik, hukuk, Arap tarihi ve felsefesi üzerine eğitim gören Fatma Aliye Hanım, 1879'da Faik Paşa ile evlendi. İleri düzeyde Fransızca bilen Fatma Aliye Hanım, tarih bilgisini babasından edindi.

<http://www.hurriyet.com.tr/paranin-uzerindeki-portreleri-taniyalim-10034896>

EK1-B**FATMA ESMA NAYMAN**

Pınar Kadın ve Çocuk Hareketi Derneği Başkanı Canan Özalp, Adana Büyükşehir Belediye Başkanı Hüseyin Sözlü ile ilçe belediye başkanlarına Türkiye'nin ve Adana'nın ilk kadın milletvekili olan Fatma Esma Nayman'ın adını Adana'da yaşatmaları çağrısında bulundu. Fatma Esma Nayman'ın 80 yıl önce 8 Şubat 1935 tarihinde yapılan genel seçimlerde Adana Milletvekili seçildiğinin hatırlatan Canan Özalp, bu anlamlı günün 80. Yıldönümünde Adana belediyelerine Nayman'ın adının yaşatma konusunda özel bir görev düştüğünü söyledi. Fatma Esma Nayman'ın adının Adana'da bir bulvar veya caddeye verilmesinin ve bu bulvara Nayman'ın büstü ile hizmetlerinin anlatan bir kitabenin konulmasının isteyen Canan Özalp, bu konuda belediye başkanları kadar belediye meclis üyeleri, siyasi parti yönetimleri ile sivil toplum kuruluşlarını harekete geçmeye çağırdı.

<http://www.milliyet.com.tr/fatma-esma-nayman-in-adi-yasatilsin-adana-yerelhaber-610634/>

EK1-C**SAFİYE ALİ**

Osmanlı İmparatorluğu döneminde çeşitli hizmetleriyle tanınmış bir ailenin kızı olan Safiye Ali, 1891 yılında İstanbul'da dünyaya geldi. Balkan Savaşı günlerinde cepheden getirilen pek çok yaralıyı görüp doktor olmaya karar verdi. Ancak onun bu isteğini gerçekleştirmek zor olacaktı. Çünkü o yıllarda bir kadının tıp öğrenimi görmesi olanaksızdı. Oldukça yetenekli ve başarılı bir kişi olarak dikkatleri çeken Safiye Ali, dönemin Maarif Vekili Şükrü Bey'in desteği ile Almanya'ya tıp eğitimine gönderildi.

Bu ülkede kadın ve çocuk hastalıkları üzerine ihtisas yapan Safiye Ali, Kurtuluş Savaşı'nın sona erdiği günlerde yurda döndü ve hemen işe başladı. Kısa sürede Cağaloğlu'nda açtığı klinikte tedaviye başlayan Safiye Ali, dönemin ünlü doktorlarından Besim Ömer Paşa, Akil Muhtar ve Operatör Emin Bey'den büyük destek görerek süt ve bakımevlerinde çalıştı. Yakalandığı kanserden kurtulamayan Safiye Ali, 1952 yılında yaşamını yitirdi.

Sevda Güneş

http://www.radarhaber.com/yazarlar/652/kadin_908.html?part=yazarlar&cat_id=652§ion=kadin_908

EK1-Ç

LALE AYTAMAN

Hafta sonu görevinin başında

Kadın valiye Özal'dan moral

● Türkiye'nin ilk kadın valisi Lale Aytaman, yarın Cumhurbaşkanı Turgut Özal tarafından kabul edildikten sonra cuma günü göreve başlıyor

Hakan TARTAN
İZMİR, MİL-HA

TÜRKİYE'nin ilk kadın valisi cuma günü göreve başlayacak. Yarın Cumhurbaşkanı Tur-
Devamı 12. sayfada

Lale Aytaman- İlk kadın Vali

Kadın Vali'ye

Baştarafı 3. sayfada

gut Özal'dan moral alacak olan Muğla Valisi Lale Aytaman, "Dileğim, kadın vali sayısının artması" dedi.

Üç yıldan beri Muğla'da görev yapan Vali Erol Çakır'la birlikte Özal'ın yanına çıkacak olan Aytaman, cuma günü Muğla Valiliği'nde düzenlenecek devir-teslim töreninin ardından, makamına oturacak. Devir-teslim törenine "Türkiye'de ilk kez böyle bir olaya imza atan hükümet temsilcisi" olarak, İçişleri Bakanı Mustafa Kalemli'nin de katılacağı bildirildi.

Aytaman, yaptığımız telefon görüşmesinde, "Benim için çok güzel ve mutlu bir olay. Dileğim, kadın valilerin sayısının artması. Ben bu konuda öncü olacağım. Benden sonra yeni kadın valilerimiz de göreve başlayacak ve görevlerini en iyi şekilde yerine getireceklerdir. Buna inancım tamdır" dedi.

<http://gazetearsivi.milliyet.com.tr/Arsiv/1991/07/18>

EK1-D

SABIHA GÖKÇEN

Yaklaşık bir aydır GATA'da tedavi gören ilk kadın pilotumuz Sabiha Gökçen'i, 88 yaşında kaybettik. Sabiha Gökçen Havaalanı'nda şirket bayrakları yarıya indirildi.

Ulu Önder Atatürk'ün manevi kızı, Türkiye'nin ilk kadın pilotu, dünyanın ilk kadın savaş pilotu Sabiha Gökçen, tedavi gördüğü Ankara Gülhane Askeri Tıp Akademisi Hastanesi'nde dün, doğum gününden bir gün sonra 88 yaşında vefat etti. Çeşitli rahatsızlıkları nedeniyle yaklaşık bir aydır GATA'da tedavi gören Sabiha Gökçen'in, dün saat 08.15 sıralarında vefat ettiği belirtildi. Gökçen, en son mide kanaması geçirmiş ve beyinde pıhtı oluşmuştu. Gökçen'in vefatının öğrenilmesinden sonra, Pendik Kurtköy'deki Sabiha Gökçen Uluslararası Havaalanı'nın işletmeciliği yapan Havaalanı İşletme ve Havacılık Endüstrileri A.Ş'ye (HEAŞ) ait bayraklar yarıya indirildi

(Ümit Çetin)

<http://www.hurriyet.com.tr/goklere-kanatlandi-39233461>

EK1-E

TÜRKAN AKYOL

Türkan Akyol Devlet Bakanı
ANKARA, ÖZEL

İstifa eden kadın ve aile işlerinden sorumlu Devlet eski Bakanı **Güler İleri**'nin yerine **Türkan Akyol** atandı.

Devlet Bakanlığı'na getirilen Türkiye'nin ilk kadın bakanı **Akyol**'un atama tezkeresi Başbakan **Süleyman Demirel** tarafından dün imzalandıktan sonra onaylanması için Başbakanlık Müsteşarlığınca Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliğine gönderildi. **Akyol** görevine atanmasına ilişkin yazının Cumhurbaşkanı **Turgut Özal** tarafından imzalanmasının ardından başlayacak.

<http://gazetearsivi.milliyet.com.tr/Arsiv/1992/03/>

EK1-F

TANSU ÇİLLER

<http://gazetearsivi.milliyet.com.tr/Arsiv/1993/06/14>

<http://gazetearsivi.milliyet.com.tr/Arsiv/1993/06/14>

EK-2

SİZE GÖRE BU KİŞİ NEDEN ÖNEMLİDİR?

ARKADAŞINIZIN ÇİZİMLERİNE VE YAZDIKLARINA BAKTINIZ. BU KİŞİ HAKKINDA ŞİMDİ NE DÜŞÜNÜYORSUNUZ?

EK3-A

FATMA ALİYE TOPUZ

1862 yılında İstanbul'da doğan ilk kadın felsefecimiz Fatma Aliye, aynı zamanda Türk edebiyatının ilk kadın romancılarındandır. Zafer Hanım'ın 1877 yılında yayınladığı Aşk-ı Vatan adlı bir romanı mevcut olmakla birlikte yazarın tek romanı olduğu için Zafer Hanım değil, çok sayıda roman yayınlayan Fatma Aliye Hanım ilk kadın romancı olarak bilinmektedir.

Tarihçi Ahmed Cevdet Paşa'nın kızıdır. 1934 yılında "Topuz" soyadını almıştır. Küçük yaşta iyi bir eğitim dönemi geçirmiş, Fransızca, Arapça, tarih, edebiyat, matematik, hukuk, Arap tarihi ve felsefesi konularında kendini geliştirme fırsatı bulmuştur.

1889 yılında George Ohnet'in Volonté adlı romanını Meram adıyla, "Bir Hanım" rumuzuyla Türkçe'ye çevirerek kariyerine başlamıştır. Fatma Aliye'nin bu girişimi Yazar Ahmed Mithat tarafından övgüye değer bulunmuş ve Tercüman-ı Hakikat gazetesinde yer almıştır.

Bunu takip eden çalışmalarında, felsefe, yaşam öyküsü ve roman türündeki yapıtlarında "Mütercime-i Meram" takma adını kullanmıştır. Romanlarında çoğunlukla duygusal temaları işleyen Fatma Aliye, 1892 yılında "Muhadarat" isimli ilk romanını yayınlamıştır. Bu eser yazarın en başarılı yapıtı olarak gösterilmiştir.

Tanzimat döneminde yaşayan yazar, eserlerinde çoğunlukla kadının toplumdaki yeri, aile içindeki ve evlilikteki konumu ve kadın eğitiminin önemi gibi konuları işleyerek kadın haklarını o dönemde savunmuştur.

Yazarlığının yanında şairlik yönü de bulunan Fatma Aliye, şiirlerinde vatan sevgisi, kadın hakları ve batı özentisinin eleştirisi gibi konuları da işlemiştir.

Kadınların sosyal hayata girmeleri konusunda da çalışmalar yapan Fatma Aliye, kız kardeşi Emine Semiyye ile birlikte Şefkat-i Nisvan (kadınları himaye) Derneği'ni kurmuş ve kadınların eğitimine destek olmak, küçük girişimlerle kadınların üretime katılmalarını sağlamak yönünde çaba harcamıştır.

Romanları ve diğer çalışmaları ile Avrupa ve Amerika basınında kendisinden söz ettiren Fatma Aliye'nin bazı eserleri Fransızca ve Arapçaya çevrilmiş, ayrıca 1893 yılında Chicago'daki Dünya Kadın Kütüphanesi Sergisi ve Kataloğunda biyografisi ve eserleri yer almıştır. Fatma Aliye, 1936 yılında İstanbul'da vefat etmiştir.

Kaynak: <http://www.tcmb.gov.tr/wps/wcm/connect/47b19fa9-cd95-457f-98da-99e03b4799d5/FatmaAliye.pdf?MOD=AJPERES&attachment=true&CACHE=NONE&CONTENTCACHE=NONE>

EK3-B

FATMA ESMA NAYMAN

1899'da İstanbul'da doğmuştur. Babası Hasip Bey, annesi Melek Hanım'dır. Süleyman Zihni Bey'le evli olup, iki çocuğu vardır.

Eğitimi hususi Fransız Mektebi'nde ve hususi hocalarla yapmıştır. İngilizce ve Rumca bilen Nayman, lise mezunudur. 1917'den 1924 senesine kadar BezmiâlemKız Lisesi'nde Fransızca öğretmenliği yapmıştır. 1927'de Adanalı Avukat ZihniBey'le evlenerek Adana'ya yerleşmiştir. Adana'da Belediye Meclis üyeliği ve Belediye Katipliği görevlerinde bulunmuştur.

8 Şubat 1935 seçimlerinde Cumhuriyet Halk Partisi tarafından milletvekili adayı olarak

gösterilmiş ve 751 oy olarak V. dönem Seyhan milletvekili olarak meclise girmiştir.³⁸⁴ Dönem boyunca İktisad Encümeni'nde üye, Maliye Encümen'inde de katip olarak görev yapmıştır. Ayrıca Mazbataları Tetkik Muvakkat Encümeni'nde görev almıştır.³⁸⁵ 12 Eylül 1938 tarihinde Cenevre'de toplanan Milletler Cemiyeti Mutad Asamblesi'ne hükümeti temsil etmek üzere gönderilen heyet içinde Esma Nayman'da yer almıştır.

İstanbul'da düzenlenen 12. Uluslararası Kadın Kongresi'ne katılan Nayman, bu kongrede 22 Nisan 1935 tarihinde uzun bir konuşma yapmıştır. Bu konuşmasında büyük harbin bitmesinden altı yıl geçmesine rağmen Avrupa'nın bir huzur bulamadığından, Avrupa'da savaş tehlikesinin belirdiğinden, insanların önünde savaş ya da barış seçeneklerinden birinin durduğundan, Avrupa'da bir savaş çıkarsa bunun felaketle sonuçlanacağından ve insanların akıllarını başlarına alarak barış içinde yaşamaları gerektiğinden bahsetmiştir. Türkiye'nin herhangi bir savaşta kendisini koruyacağını ise şu sözlerle dile getirmiştir: *"Herhalde bizim sebebiyet vermeyeceğimiz bir harp vukuunda, bahusus müstakbel neslimizin saadeti, istirahatı, istikbalimiz ve varlığımıza karşı vâki olacak bir taarruz önünde bütün kuvvetimizle müdafaaya hazırız."*

24-31 Ağustos 1936 tarihleri arasında toplanan Üçüncü Türk Dil Kurultayı'nda, Kurultayı'n sekreterliği görevini yapmış ve ayrıca bu kurultayda Güneş-Dil Teorisi ve Dil Karşılaştırmaları Komisyonu'nda çalışmıştır.³⁸⁸ 1946'da Anadolu Ajansı'nda Fransızca, İngilizce mütercimliği yapmıştır. 1959 yılında Milletlerarası Kadınlar Konseyi üyeliği, Türkiye Kadınlar Konseyi Genel Sekreterliği yapmıştır. 7 Aralık 1967'de vefat etmiştir

Kaynak: Duruoğlu S. (2007). *Türkiye'de İlk Kadın Milletvekilleri*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara Üniversitesi sosyal Bilimler Enstitüsü: Ankara

EK3-C

SAFİYE ALİ

Küçük yaşta babasını kaybeden dört kız kardeşin en küçüğü olan Safiye Ali, annesiyle beraber dedesi Emin Paşa'nın Valideçeşme'deki konağında büyür. Faal öğrencilik yılları geçirir. Öğrenciyken yaşadığı Balkan Harbi'nden çok etkilenir ve Amerikan Kolejinde öğrenci olduğu yıllarda doktor olmaya karar verir. Ancak o dönem kızların Tıp fakültesine kabul edilmediği bir dönemdir. 1916 yılında kolejden mezun olur ve dönemin Maarif Nazırı Şükrü Bey'in yardımıyla devlet bursu ile Almanya Würzburg Üniversitesi Tıp fakültesine kaydolar. O dönem Amerikan Kız Koleji de bir Tıp Okulu açma gayretindedir ancak Safiye Ali'nin bunu bekleyecek zamanı yoktur. O bir an evvel tahsilini tamamlamalı ve ülkesine hizmet için geri dönmelidir.

Hep İstanbul'a dönme ve kendi vatanına hizmet etme isteği taşıyan Safiye Ali, Haziran 1923'te Türkiye'nin ilk kadın doktoru olarak icazetnamesini alır. Cağaloğlu'nda ilk muayenehanesini açar. O dönem diğer doktorların yaptığı gibi gazete ilanı ile adını duyurmaya çalışır: "Dr. Safiye Ali Hanım, kadın ve çocuk hastalarını Cuma ve Pazar'dan maada her gün ve öğleden sonra İstanbul'da Nuruosmaniye Caddesi'nde 52 numaralı muayenehanesinde kabul eder. İstanbul 2866."

İlk zamanlar hastası yoktur. Zengin hanımlar kadın olduğu için doktorluğuna itimat etmiyor fakir olanlar ise bilakis onu bir dert ortağı kabul edip kimselerle paylaşamadıklarını ona anlatıyorlardı. Ancak kadın olduğu için düşük vizite ücreti ödemek istiyorlardı. Doktorlar camiasında da desteği yoktu. Düşük vizite ücreti ödemek isteyenlere cevap olarak, eğer maddi imkânsızlığı var ise ücret almayacağını, aksi takdirde diğer erkek meslektaşlarıyla aynı ücreti talep ettiğini söylüyordu.

Ayrıca Avrupa'nın çeşitli şehirlerinde farklı nedenlerle anne sütünden kesilen ve steril süt içme imkanından mahrum olan çocuklar için açılan Süt Damlası Bakım Evleri vardı. Süt Damlası, Safiye Ali'nin başa geçmesi ve özverili çalışmalarıyla etkinlik kazandı. Süt Damlası süttten kesilmiş çocuklara hizmet ederken bu muayenehane süttten kesilmiş 1 yaş sonrası hasta ve zayıf çocukların bakımı ile ilgileniyordu. Verilen hizmetler sadece hasta bakımı değildi. Anneleri eğitmek, bilinçlendirmek, senede iki kez kıyafet ve çamaşır yardımı gibi hizmetleri de içeriyordu. Aynı zamanda yardımcı olmak isteyen hayırsever hanımlar kundak takımı ve çamaşır diyor, bunları sepetler içinde dokuz ay kullanmak üzere muhtaç annelere veriyorlardı. Sepeti özenle kullanıp teslim edenlere bir çocuk giysisi hediye ediliyordu.

Safiye Ali, İstanbul'da doktorluk yaptığı beş yıl içerisinde hasta bakıp para kazanmaktan ziyade karşılıksız hizmet vererek anne-çocuk sağlığına önemli katkılarda bulundu. Kendi çocuğu olmadı ama binlerce yoksul, zayıf ve hasta çocuğu anne şefkati ile tedavi etti, beslenmelerini sağladı. Bir Osmanlı paşasının kızı olarak doğdu, kişisel başarıları ile ailesini gölgede bıraktı.

Kaynak: <http://www.lacivertdergi.com/portre/ornek-kadinlar/2014/12/02/turkiyenin-ilk-kadin-doktoru-safiye-ali>

EK3-Ç

LALE AYTAMAN

Lale Aytaman 1944 yılında İstanbul’da doğdu. 1991-1995 arasında Muğla Valisi olarak görev yapan Türkiye’nin ilk kadın valisidir.

Lale Aytaman İstanbul Avusturya Kız Lisesi’inden mezun olduktan sonra 1962 Phoenix, Arizona’da AFS öğrenci değişimi programına katılmıştır. İstanbul Üniversitesi Alman dili ve Edebiyatı bölümünden mezun olmuş, ve Hamburg’da Alman Dili ve Edebiyatı doktorası yapmıştır.

Ankara Üniversitesi ve Boğaziçi Üniversitesi’nde öğretim görevlisi olarak Almanca dersler vermiştir.

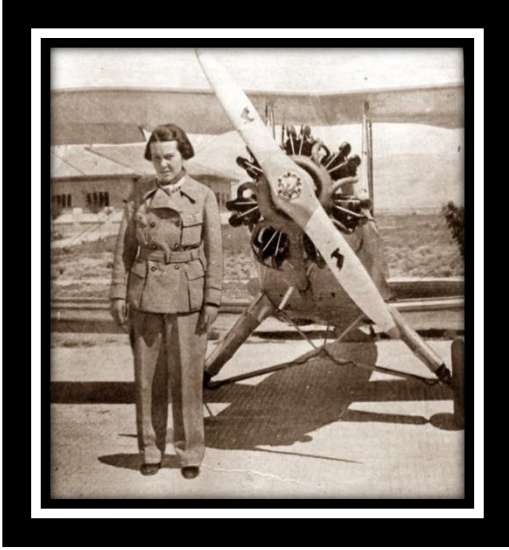
6 Temmuz 1991 tarihinde Muğla Valiliği görevine getirilmiş ve bu görevi 1995 yılına kadar sürdürmüştür. 1994-1995 yıllarında Muğla Valisi olarak Avrupa Konseyi Yerel ve Bölgesel Planlamalar Kongresi Türk Milli Heyeti Başkanlığı yapmış, “Avrupa Planlamaları Çalışma Grubu” başkan yardımcısı olmuştur.

Muğla İlinde kadının el emeğinin değerlendirilmesi ve tütüne alternatif projeler geliştirilmesi kapsamında, geleneksel dokumacılığın korunması için Yeşilyurt Modelini oluşturmuş ve “MELSA” yı kurmuştur (Muğla El Sanatları). Muğla Üniversitesinin kurulması, çevreye yönelik faaliyetleri ile öne çıkmıştır.

1995 yılında ANAP’tan Muğla milletvekili seçilmiştir. TBMM Kadının Statüsünü Araştırma Komisyonu Başkanlığı yapmıştır. TBMM ANAP Grup Yönetim Kurulu üyeliği ve ANAP Merkez Karar Yönetim Kurulu üyeliklerine seçilmiştir. Avrupa Konseyi Parlamenterler Meclisi (AKPM) ve Batı Avrupa Birliği Milli Heyet Üyeliği yapmıştır. AKPM’de bir Komisyon Başkanlığına seçilen ilk Türk Milletvekili olarak “Çevre, Yerel ve Bölgesel Yönetimler Komisyonu” Başkanlığı yapmıştır. Halen AKPM onur üyesidir

Valilik döneminde yaşadığı anıları, Turkuvaz Kitap’tan çıkan İğneli Koltukta Dört Buçuk Yıl adlı kitapta toplamıştır

Kaynak: <http://www.kimkimdir.net.tr/kisiler/lale-aytaman>

EK3-D**SABIHA GÖKÇEN**

Türkiye'nin ilk kadın pilotu ve dünyanın ilk kadın savaş pilotu olan Sabiha Gökçen, 1996 yılında, havacılık tarihine yaptığı katkılardan dolayı Amerikan Hava Kurmay Koleji tarafından "Adını Dünya Tarihine Yazdıran 20 Havacıdan Birisi" olarak seçilmiştir. Atatürk'ün manevi kızıdır.

Sabiha Gökçen, Hafis İzzet Bey ve Hayriye Hanım çiftinin ikinci çocuğu olarak, 22 Mart 1913 tarihinde, Bursa'da dünyaya geldi. Küçük yaşta babasını kaybetmesi üzerine, abisi tarafından eğitime destek verilen Gökçen, 1925 yılında, Bursa gezisinde olan Mustafa Kemal ATATÜRK ile tanıştı. Hayat hikayesini öğrenen ve içinde bulunduğu maddi koşulların okuması için yeterli

olmayacağını düşünen Atatürk tarafından, ailesinin izni ile evlat edinilerek İstanbul'a yerleşti ve de Üsküdar Kız Lisesi'nde eğitimini sürdürdü.

1935 yılında, Türk Hava Kurumu bünyesinde bulunan Türk Kuşu Sivil Havacılık Okulu'na kaydolun Gökçen, bu eğitimi başarıyla tamamlamasının ardından Kırım'a giderek Koktebel Yüksek Planör Okulu'nda altı ay süreyle planör eğitimi gördü.

İlk motorlu uçuş deneyimini 25 Şubat 1936 yılında gerçekleştiren Gökçen, Atatürk'ün isteği üzerine, o dönemde kadın öğrenci almayan Eskişehir Uçuş Okulu'nda 1936-1937 yılları arasında özel uçuş eğitim aldı.

Dersim Olayları'nı bastırmak üzere görevlendirilen ve 1937 yılında Tunceli Harekati'na katılan Gökçen, bu harekattaki rolü sayesinde dünya tarihinin ilk kadın pilotu ünvanını kazandı ve Türk Hava Kurumu tarafından İftihar Madalyası ile ödüllendirildi.

1938 yılında, beş gün süren bir Balkan turuna çıkarak dünyadaki kadın pilotlara ilham veren Gökçen, 1938-1955 yılları arasında Türk Hava Kurumu'nun uçuş hocalarından birisi olarak hizmet verdi. 1940 yılında Üsteğmen Kemal Esiner ile dünya evine giren Gökçen'in evliliği, 12 Ocak 1943 tarihinde, eşinin zamansız vefatı sona erdi.

Uçuş kariyeri boyunca 22 farklı sivil uçağı ve savaş uçağı ile uçma deneyimini yaşamış olan Sabiha Gökçen, hayatının son uçuşunu 1996 yılında, 83 yaşındayken onuruna verilen Amerika gezisinde gerçekleştirdi ve 22 Mart 2001 tarihinde, Gülhane Askerî Tıp Akademisi'nde hayata gözlerini yumdu.

Gökyüzüne bağlı anlamına gelen Gökçen soyadı Mustafa Kemal ATATÜRK tarafından kendisine 19 Aralık 1934 yılında verildi. Hayatı boyunca Türk havacılığına büyük katkılarda bulunan ve Türk kadınının dünyadaki statüsünü yükseltmek için çalışan Sabiha Gökçen'e başarılarından dolayı T.H.K, Uluslararası Havacılık Federasyonu, Romanya Ordusu, A.B.D. dahil olmak üzere çeşitli ordu, dernek ve kuruluşlardan toplam 30'un üzerine nişan, liyakat madalyası, plaket ve bröve taktim edildi. Adı Uluslararası Sabiha Gökçen Havaalanı'na verilerek onurlandırıldı.

Kaynak: <http://www.sabah.com.tr/sabiha-gokcen-kimdir>

EK3-E**TÜRKAN AKYOL**

Prof. Dr. Türkan Akyol 12.10.1928'de İstanbul'da doğdu. İlköğrenimini, babasının kurmay subay olması nedeniyle her yıl Anadolu'nun değişik yerlerinde okuyarak bitirdi. 1947 yılında Erenköy Kız Lisesi'nden mezun oldu. 1953 yılında Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi'nden mezun oldu. 1954 yılında Tıp Fakültesi asistanlık kadrosuna, ardından 1965'de doçentlik, 1970'de de profesörlük kadrosuna yükseldi. 1959-1962 yılları arasında ABD'de araştırmacı, 1965'de Fransa'da ve ardından Hollanda'da kısa süreli çalışmalar yaptı.

Prof. Dr. Türkan Akyol, 25 Mart 1971'de 1. Nihat Erim hükümetinde Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığına atanarak Türkiye'nin ilk kadın bakanı oldu. 13 Aralık 1971'de görevinden istifa ile ayrılıp tekrar Ankara

Üniversitesi'ne döndü. 1980 yılında Ankara Üniversitesi'ne Rektör seçildi. Bu seçim Prof. Dr. Türkan Akyol'a İlk Kadın Bakan unvanının ardından, bir de Türkiye'nin İlk Kadın Rektör unvanını almasını sağladı. 1982 yılında YÖK Kanunu'na karşı çıkması nedeni ile YÖK'ün onayı ile rektörlük görevinden ayrıldı. Tekrar öğretim üyeliği görevine dönen Prof. Dr. Türkan Akyol, 1983 yılında Prof. Dr. Erdal İnönü'nün daveti ile Sosyal Demokrat Parti'nin (SODEP) kurucuları arasına katılarak başkan yardımcılığı görevini yaptı. 1987'de 18. dönem milletvekilliği seçimlerinde İzmir Milletvekili seçildi. Bu dönem sonunda tekrar öğretim üyeliği görevine döndü. 1992'de Erdal İnönü'nün Başkan Yardımcısı olduğu Demirel hükümetinde Devlet Bakanı (kadın işlerinden sorumlu) olarak dışardan atandı. Bu son görevinde yaklaşık üç sene çalıştı.

İki çocuk annesi olan Prof. Dr. Türkan AKYOL akademik ve siyasi görevleri dışında birçok dernek ve kurumda sosyal faaliyetlerde bulundu. Bunlardan en önemlileri WHO (World Health Organization) Avrupa Bölgesi şeref üyeliği ve dört sene yaptığı Sosyalist Enternasyonal Kadın Kolu başkan yardımcılığıdır. Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Öğretim Üyeliği ve Rektörlüğü, 18. Dönem İzmir Milletvekilliği ile Sağlık ve Sosyal Yardım, Devlet Bakanlıkları yaptı Evli ve 2 çocuk annesidir

Kaynak: <http://www.ankara.edu.tr/kurumsal/tanitim/rektorlerimiz/>

EK3-F**TANSU ÇİLLER**

Tansu Penbe Çiller Türk ekonomist ve siyasetçi. Türkiye'nin ilk kadın Başbakanı ve ilk kadın Dışişleri Bakanı. Başbakan, Başbakan Yardımcısı ve Ekonomiden sorumlu Devlet Bakanı olarak koalisyon hükümetlerinde bulunduğu 1991-1997 döneminde Türkiye ekonomisi ortalama yıllık %4.9 oranında büyümüş ve Türkiye'nin GSMH'si Dünya toplamının binde 11.21'inden binde 12.37'sine yükselmiştir

Hüseyin Necati Çiller ile Muazzez Çiller'in tek çocukları olan Tansu Çiller, Fındıklı'da, İsmet İnönü İlkokulu'na kaydoldu. Ardından, baba Necati Bey'in Bilecik Valisi olarak atanmasını izleyerek, 1953 yılında, Bilecik Edibali İlkokulu'nun beşinci sınıf öğrencisi oldu.

Amerikan Kız Koleji mezunu olan Tansu Çiller, Robert Koleji Ekonomi Bölümü'nü bitirmiştir. yüksek lisansını New Hampshire Üniversitesi, Doktorasını Connecticut Üniversitesi'nde veren Çiller, doktora sonrası çalışmalarını Yale Üniversitesi'nde devam ettirmiştir. 1978 yılında doçent, 1983 yılında profesör olmuştur. Tansu Çiller'in ekonomi üzerine 9 yayını bulunmaktadır.

Tansu Çiller, 13 Haziran 1993 tarihli DYP olağanüstü genel kurulunda en yüksek oyu alarak genel başkan seçilmiş ve Türkiye'nin ilk kadın başbakanı olmuştur. 25 Haziran 1993'ten 6 Mart 1996 tarihine kadar 50, 51 ve 52'nci Cumhuriyet hükümetlerinde başbakanlık yapmıştır. Ayrıca Avrupa Birliği ile Gümrük Birliği antlaşmasını imzalamıştır.

1996 yılında RP – DYP arasında kurulan 54. hükümette dışişleri bakanlığı ve başbakan yardımcılığı yaptı. 1997 yılında Susurluk olayından sonra hükümete karşı gelişen 28 Şubat sürecinde Postmodern darbe'ye maruz kaldı. 3 Kasım 2002'de yapılan erken genel seçimlerde DYP'nin seçim barajını aşamaması üzerine genel başkanlık görevinden istifa ederek, aktif politikadan çekilmiş ve yerini Mehmet Ağar'a bırakmıştır. 19, 20 ve 21'inci dönem İstanbul milletvekilliği yapmıştır.

Kaynak: <http://www.mailce.com/tansu-ciller-kimdir.html>

EK4

Fatma Aliye Topuz, Fatma Esma Nayman, Safiye Ali, Lale Aytaman, Sabiha Gökçen, Türkan Akyol ve Tansu Çiller ile ilgili öğrendiklerinize dayanarak onu en iyi tanıtacağını düşündüğünüz resmi çiziniz.

EK5

KİM BEŞYÜZ MİLYON İSTER OYUNU ÖRNEK SORULARI

SORU 1 Türk edebiyatının ilk kadın romancısı kimdir?

A: İpek ongün B: Sabiha gökçen

C: Halide edip adıvar D: Fatma aliye topuz

12. 1000000
11. 250000
10. 125000
9. 60000
8. 30000
7. 15000
6. 7500
5. 5000
4. 3000
3. 2000
2. 1000
1. 500

50:50

Çıkış Yap

SORU 2 İlk kadın milletvekimiz kimdir?

A: Muazzez ilmiye çiğ B: Fatma esma nayman

C: Jale İnönü D: Türkan şoray

12. 1000000
11. 250000
10. 125000
9. 60000
8. 30000
7. 15000
6. 7500
5. 5000
4. 3000
3. 2000
2. 1000
1. 500

50:50

Çıkış Yap

SORU 3 İlk kadın doktorumuz kimdir?

A: Filiz Alan B: Safiye Ali

C: Afife jale D: Fatma Nadide

12. 1000000
11. 250000
10. 125000
9. 60000
8. 30000
7. 15000
6. 7500
5. 5000
4. 3000
3. 2000
2. 1000
1. 500

50:50

Çıkış Yap

SORU 4 İlk kadın valimiz kimdir?

A: Lale aytaman B: Tansu çiller

C: Selma rıza D: Lale pasagil

12. 1000000
11. 250000
10. 125000
9. 60000
8. 30000
7. 15000
6. 7500
5. 5000
4. 3000
3. 2000
2. 1000
1. 500

50:50

Çıkış Yap

Örnek sorular- 5: İlk kadın savaş uçağı pilotumuz kimdir?

6: İlk kadın bakanımız kimdir?

7: İlk kadın başbakanımız kimdir?

8: 50 Türk lirasının arka yüzünde portresi bulunan kişi kimdir?

9: 6 Temmuz 1991 Muğla valisi olan ve MELSA 'yı kuran kişi kimdir?

10: İzmir milletvekilliğı ve sağık sosyal yardım bakanlığı yapan kişi kimdir?

11: Ekonomi üzerine yayınları bulunan kişi kimdir?

12: Milletlerarası kadınlar konseyi üyeliğı yapan kişi kimdir?